

Raport parafialny Synod 2021-2023

Parafia bł. Michała Kozala BM w Działoszynie

W ramach prowadzonych przygotowań synodalnych, na przełomie lutego i marca 2022 r. odbyły się trzy spotkania konsultacyjne z udziałem wiernych. Proboszcz zaprosił do udziału w dialogu członków wspólnot parafialnych oraz każdą osobę zainteresowaną losem Kościoła.

Pierwsze dwa zebrania synodalne poruszały tematykę **Komunii i Uczestnictwa**, ostatnie zaś poświęcone było **Misji Kościoła**. Dyskusja trwała zazwyczaj około 2 godzin i była prowadzona w oparciu o zaproponowaną przez Archidiecezję agendę. Głównym punktem każdego z tych spotkań był dialog w obrębie zadanych (w formie otwartych pytań) tematów.

Mimo to, iż rozmowy trwały długo i kończyły się w późnych godzinach wieczornych, nikt nie był tym faktem zmartwiony. Przeciwnie, dyskusje przebiegały w przyjaznej atmosferze, co pozwoliło wielu osobom otworzyć się i podzielić bardzo osobistymi przemyśleniami.

Niniejszy raport zawiera podsumowanie i wnioski z odbytych spotkań konsultacyjnych.

Owoce spotkań synodalnych w parafii

Dialog, zaangażowanie, pragnienie budowania wspólnoty

Spotkania synodalne stworzyły okazję do otwartej, nieskrępowanej rozmowy wiernych z duszpasterzami. Forma dialogu umożliwiła uczestnikom lepsze poznanie się i zbudowanie wzajemnego zaufania. Zgromadzeni dyskutowali o problemach i wyzwaniach, jakie stoją przed parafią w najbliższym czasie. Powstała przestrzeń do pochwalenia tego, co funkcjonuje dobrze i podoba się wiernym. Poruszano również tematy potrzebnych zmian.

W trakcie dialogów często podkreślano korzyści wypływające z istnienia wspólnot i kółek parafialnych. Doceniony został pozytywny wpływ aktualnie działających grup modlitewnych na zaangażowanie wierzących. Jednocześnie dostrzeżono potrzebę budowania wspólnoty, która ułatwi pogłębianie wiary i zapewni poszukującym podstawową formację.

Cykl konsultacji synodalnych zakończył się wzajemną mobilizacją zaproszonych do dalszego działania na rzecz parafii. Uczestnicy wyrażali jednomyślnie wolę kontynuowania rozpoczętej drogi współpracy. Entuzjazm w głównej mierze wzbudzało poczucie realnego wpływu na codzienne funkcjonowanie wspólnoty parafialnej. Sam Proboszcz nie ukrywał swojej radości z tak wczesnych owoców Synodu.

Największe kontrowersje

Wśród wielu tematów poruszanych w trakcie spotkań synodalnych, najbardziej żarliwa dyskusja dotyczyła reakcji na grzech bliźniego. Nawet dla przykładów publicznego zgorszenia, wnioski rozmówców nie były jednoznaczne. Wobec zróżnicowanych opinii, sporą trudnością okazało się postawienie wyraźnej granicy między wstrzymaniem się od osądzenia człowieka, a powinnością braterskiego upomnienia.

Z jednej strony podkreślano, że pierwotnym obowiązkiem każdego grzesznika jest "usunięcie belki z własnego oka". Na przeciwnej szali stawiano troskę o zbawienie bliźniego i chęć pomocy w zawróceniu ze złej drogi. Ostatecznie dyskutanci zgodnie przyznali, że przy ewentualnym upominaniu innych, najważniejszy jest autorytet i osobisty przykład właściwego postępowania. Bez tych czynników zwrócenie uwagi drugiej osobie nie będzie skuteczne, nawet gdyby wynikało z najszczerzych intencji.

Podsumowanie spotkań konsultacyjnych

W tej sekcji zastosowano następujące oznaczenia:

 → Szanse

 → Wyzwania

 → Zagrożenia

Komunia i Uczestnictwo

KU1: Wspólnota

- Zjednoczenie w parafii rodzi się przez budowanie relacji i wspólne działanie. Kapłan znający wiernych i ich potrzeby może lepiej służyć parafii. Wierni wchodząc w dialog z kapłanami uczestniczą w budowaniu wspólnoty, dają księżom siłę i energię do działań duszpasterskich.
- Kościół gromadzi ludzi w różnym wieku, z odmiennymi potrzebami, na innych etapach wiary. Wspólnota potrzebuje więc różnych przestrzeni dla wiernych: wspólnot otwartych na nowych członków, kapłanów chętnych do organizacji nowych grup, nabożeństw i inicjatyw.
- Wspólnota daje człowiekowi poczucie przynależności i umożliwia budowanie relacji z pozostałymi członkami społeczności. Istnienie takich grup daje szansę odnalezienia się w Kościele osób, które nie znajdowały szansy na indywidualne pogłębianie wiary. Formacje religijne umożliwiają wiernym “wspólne podążanie do Boga”.

KU1.A *Zaangażowanie się wiernych w życie parafii, tworzenie wspólnot i grup modlitewnych.*

KU1.B *Biskupi pozostający w bliskich relacjach z wiernymi w swoich diecezjach.*

KU1.C *Pomoc wikariuszy w codziennych obowiązkach duszpasterskich.*

KU1.D *Przygotowanie do ewangelizacji poprzez formację we wspólnocie.*

KU1.E *Wspólnota jest szansą dla osób wyobcowanych i osamotnionych na znalezienie przestrzeni przeżywania wiary w grupie ludzi podobnie poszukujących Boga.*

KU1.F *Jak pokierować ludźmi do odpowiednich wspólnot, gdzie znajdą wsparcie w swojej sytuacji życiowej?*

KU1.G *Jak zachęcić wiernych do większego zaangażowania w grupy parafialne? Z roku na rok jest coraz mniej chętnych do scholi, Służby Liturgicznej Ołtarza, prowadzenia nabożeństw...*

KU1.H *Wspólnoty w pełni uzależnione od kapłana lub lidera, pozbawione inicjatywy świeckich.*

KU1.I *Zamknięcie się na nowe osoby, nowe formy działalności. Funkcjonowanie wyłącznie w strefie komfortu, w środowisku które jest grupie dobrze znane i w którym czuje się bezpiecznie.*

KU2: Przeżywanie wiary

- Wiara człowieka rodzi się i buduje od najmłodszych lat. Rodzina jest więc naturalną przestrzenią kształtowania się pierwszych postaw i zachowań religijnych. Dzieci, których wiara była pielęgnowana w domu rodzinnym, mają silniejszy związek z Kościołem i częściej pozostają przy Bogu w miarę dorastania i pośród zmagania z życiowymi trudnościami.
- Przykład życia Ewangelią ma dla wychowania w wierze dużo większe znaczenie niż nauki i katechezy. Jeśli rodzice nie praktykują wiary, nie modlą się w domu i nie chodzą do Kościoła, ciężko oczekiwać tego od dzieci. Niestety, coraz rzadziej wychowawcy stanowią dla młodych autorytet w kwestiach religii i moralnego postępowania.
- Wiara wiąże się z osobistym doświadczeniem działania Boga w życiu człowieka. Dzielenie się wiarą to świadectwo zmian, jakie nastąpiły przez poznanie Stwórcy i przyjęcie Jego Słowa. Osobiste nawrócenie i przykład życia są największą nadzieją na odnowę Kościoła.
- Miłość człowieka do Boga przejawia się w znajdowaniu czasu. Wśród wszelkich obowiązków i gonitwy dnia codziennego, chwila poświęcona na Eucharystię, nabożeństwo czy modlitwę jest miarą miłości człowieka do Stwórcy.

KU2.A *Powrót do praktyki błogosławienia dzieci przez rodziców (modlitwa, znak krzyża na czole).*

KU2.B *Praktykowanie wiary w domach: wspólna modlitwa, rozmowy o Bogu, czytanie Pisma Świętego, prasy katolickiej, pielgrzymki itp.*

- KU2.C** 🌀 *Przypominanie rodzicom, że przy Chrście św. zobowiązali się do wychowania dzieci w wierze.*
- KU2.D** 🌀 *Promowanie i zachęcanie do czytania Pisma Świętego w domach, w kręgu rodzinnym.*
- KU2.E** 🌀 *Promowanie praktyki osobistego przygotowania do Eucharystii poprzez wyciszenie, skupienie, zapoznanie się z tematem czytań, wzbudzenie intencji.*
- KU2.F** ⚠️ *Zrzucanie pełnej odpowiedzialności za religijne wychowanie dziecka na Kościół.*
- KU2.G** ⚠️ *Wchodzenie na liturgię "z marszu", bez skupienia i bez przygotowania, uczestnictwo w celebracji bez przeżywania jej.*

KU3: Odpowiedzialność

- Kościół jest wspólnotą ludzi gromadzących się w tym samym celu: wyznawania wiary i uwielbienia Boga. Żaden wierny nie powinien czuć się niechciany ani wykluczony ze wspólnoty. Podobnie świątynia powinna być zawsze otwarta dla wszystkich - bez limitów, wyjątków i obostrzeń.
- Wiele obowiązków we wspólnocie parafialnej może być skutecznie podejmowanych przez osoby świeckie. Wymaga to poczucia odpowiedzialności posługujących za sprawowane przez nich funkcje. Stwarza też kapłanom możliwość większego skupienia na działalności duszpasterskiej, która jest dla nich zarezerwowana (jak posługa sakramentalna).
- Współpraca kapłana z wiernymi w parafii wymaga relacji opartych na szczerości. Niestety, ludziom często brak odwagi do otwartej rozmowy. Krytyka przychodzi łatwiej niż pochwała, a jeszcze powszechniejsze jest obmawianie za plecami. Niektórzy wierni oczekują, że kapłan będzie idealny i czują się zgorszeni widząc, że jak każdy człowiek ma swoje słabości.
- Głos pasterzy Kościoła stanowi dla wiernych wyrocznię w sprawach wiary i moralności. Nadużyciem jest wykorzystywanie tego głosu i autorytetu do deklaracji o charakterze politycznym lub światopoglądowym. Również ambona nie powinna być w żadnych okolicznościach udostępniana do celów innych, niż głoszenie Słowa Bożego.
- Uzależnianie finansowe Kościoła od państwa musi być rozpatrywane jako zagrożenie, które w dłuższym okresie czasu prowadzi do utraty wolności decyzyjnej i swobody działań.
- Powszechne zgorszenie i niemoralne życie osób duchownych rodzi powszechne oburzenie. Prowadzi to do rozłamów wśród wiernych i skutecznie zniechęca ludzi zarówno do Kościoła, jak i do wiary. Działania Kościoła w takich wypadkach powinny być surowe i stanowcze, aby jednoznacznie pokazać brak akceptacji dla gorszących zachowań.

- KU3.A** 🌀 *Kapłani robiący wszystko, by umożliwić wiernym uczestnictwo w Eucharystiach i nabożeństwach.*
- KU3.B** 🌀 *Osoby świeckie pomagające kapłanom w codziennym funkcjonowaniu parafii. Ubogacanie liturgii, odpowiedzialność za wyznaczone funkcje, szukanie kolejnych osób do pomocy).*
- KU3.C** 🌀 *Dzielenie się wiernych ze wspólnotą otrzymanymi charyzmatami (czytanie, śpiew, instrumenty, itp).*
- KU3.D** 🌀 *Zapewnienie posługi dla chorych i umierających uchroni wielu parafian przed śmiercią w grzechu.*
- KU3.E** 🌀 *Kontynuowanie aktywnej walki Kościoła z nadużyciami i patologiami wśród osób duchownych.*
- KU3.F** 🌀 *Uzmysłowienie wiernym konieczności powrotu do osobistego uczestnictwa w celebracji w świątyni.*
- KU3.G** 🌀 *Zmobilizowanie osób posługujących (ministranci, organiści, śpiewający, liderzy wspólnot) do ciągłego rozwoju i kształcenia się, stosownie do sprawowanych funkcji.*
- KU3.H** 🌀 *Uświadamianie wiernych, że papież nie jest nieomylny w każdym wypowiedzianym słowie, a jedynie w szczególnych i nielicznych sytuacjach.*
- KU3.I** ⚠️ *Rozleniwienie wiernych. Niechęć do powrotu do świątyń. Traktowanie na równi uczestnictwa w Eucharystii za pośrednictwem mediów z fizyczną obecnością w kościele (mimo braku przeszkód).*
- KU3.J** ⚠️ *Większa troska Kościoła o sprawy doczesne (zdrowie, życie) niż o zbawienie wiernych.*
- KU3.K** ⚠️ *Działalność polityczna księży/biskupów i jawna współpraca z partiami politycznymi w sprawach nie dotyczących kwestii wiary.*
- KU3.L** ⚠️ *Zasłanianie się wiarą przy niemoralnych działaniach i nieetycznym stylu życia (szczególnie wśród osób publicznych, deklarujących wiarę katolicką).*
- KU3.M** ⚠️ *Ukrywanie, tuszowanie gorszących zachowań osób duchownych w imię miłosierdzia/solidarności.*

Misja

M1: Celebracja

- Piękna i godna celebracja Eucharystii, sprawowana bez pośpiechu, z udziałem Służby Liturgicznej Ołtarza i oprawą muzyczną pozwala wiernym na głębsze przeżywanie liturgii.
- Różnorodność form i treści umożliwia rozwój duchowy ludu Bożego. Bardzo ważne jest, aby liturgia wystrzegła się rutyny. Dlatego warto wykorzystywać różne modlitwy eucharystyczne, wprowadzać nowe pieśni, nabożeństwa i korzystać z okazji do wygłoszenia homilii. Urozmaicenia mogą stanowić: Msza św. recytowana, zmiana oprawy muzycznej (organy/schola/instrumenty muzyczne), zapraszanie innych kapłanów do głoszenia homilii.
- Niepokój budzi coraz częstsze przystępowanie wiernych do Komunii Św. bez poszanowania Najświętszego Sakramentu. W skrajnych przypadkach powoduje to nawet zgorzenie wśród wiernych. Również liczne odstępstwa od przyjmowania odpowiednich postaw w trakcie Eucharystii (klęczenie, stanie, znak krzyża w nieodpowiednich momentach) burzy jedność wiernych zgromadzonych na modlitwie i sprzyja wielu niepotrzebnym rozproszeniom.

M1.A *Stosowanie wszelkich usprawnień, ułatwiających wiernym pełne uczestnictwo w liturgii: śpiewniki lub rzutniki, dobre nagłośnienie (szczególnie istotne dla osób starszych/niedosłyszących).*

M1.B *Organizowanie publicznych celebracji, np. procesje Bożego Ciała, liturgia Triduum Paschalnego, Drogi Krzyżowe ulicami parafii/miasta, publiczny różaniec, itd.*

M1.C *Formowanie wiernych w parafii poprzez nauczanie o właściwych postawach liturgicznych, w tym szacunku do Najświętszego Sakramentu, oraz zachęcanie do uszanowania zwyczajów panujących w danej parafii/diecezji.*

M1.D *Ciągły rozwój osób posługujących, poszerzanie wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności, które pozwolą im lepiej służyć parafii i wiernym.*

M1.E *Rezygnacja lub zastępowanie części stałych liturgii (np. drugie czytanie, Wierzę w Boga).*

M1.F *Zaniedbanie nauczania o właściwych gestach i postawach w trakcie celebracji Mszy św.*

M2: Ewangelizacja

- Głoszenie Słowa Bożego wymaga odpowiedniej formacji. Rozwój duchowy zapewnia aktywne uczestnictwo w ruchach katolickich, a także wspólnotach i grupach modlitewnych.
- Ważną formę ewangelizacji stanowią świadectwa osób świeckich. Wierni mają stosunkowo łatwy dostęp do homilii i kazań, dużo rzadziej mogą posłuchać o Bożym działaniu i drogach nawrócenia osób z podobnymi problemami (np. relacja małżeństwa, rodzicielstwo, praca).
- Pogłębianiu wiary sprzyja wymiana doświadczeń z osobami (rówieśnikami) z innych parafii, krajów, kultur czy obrzędów. Pozwala to na odkrywanie "nowych" form modlitwy, głoszenia Słowa Bożego oraz odkrywanie ruchów i wspólnot chrześcijańskich.
- Media katolickie i świeckie odgrywają dużą rolę w głoszeniu Ewangelii we współczesnym świecie. Zapewniają dostęp do treści religijnych każdej osobie poszukującej. Jednocześnie pozwalają na uczestnictwo w Eucharystii i innych wydarzeniach osobom wykluczonym z fizycznej obecności przez wiek, chorobę lub znaczną odległość od świątyni.
- Katechizacja w szkołach jest nieskuteczna. Uczniowie nie mają mobilizacji do zdobywania wiedzy ani rozwijania wiary. Jej forma jest trudna w odbiorze. Polega w dużej mierze na zapamiętywaniu modlitw i prawd wiary, a nie skupia się na życiu wiarą i doświadczeniu Boga w codzienności.

M2.A *Budowanie wspólnot i grup modlitewnych w parafiach, diecezjach, przy klasztorach i sanktuariach. Aktywne poszukiwanie, uczestnictwo we wspólnotach i ruchach katolickich.*

M2.B *Organizacja dużych wydarzeń o charakterze religijnym, które umożliwiają spotkanie ludzi z różnym doświadczeniem wiary i Boga, np. Światowe Dni Młodzieży, Spotkania Taize, Spotkania Młodych, pielgrzymki, Rekolekcje na Stadionie, Różaniec do granic, Wielka Pokuta, Ekstremalna Droga Krzyżowa, itd.*

M2.C 🌀 *W jaki sposób ewangelizować osoby (szczególnie młodych), które nie chcą słuchać, są rozproszone, niechętne, wrogo nastawione do Słowa Bożego, wiary, religii?*

M2.D 🌀 *W jaki sposób zachęcić ludzi do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach religijnych w dobie powszechnej cyfryzacji, gdy internet mocno rywalizuje o uwagę, czas i wysiłek człowieka?*

M2.E ⚠️ *Rozleniwienie wiernych przez łatwy dostęp do praktyk religijnych bez wychodzenia z domu. Skoro wszystko jest dostępne online, to jaki jest sens chodzić do Kościoła?*

M2.F ⚠️ *Angażowanie się w różne wspólnoty i działalności, zapominając o potrzebie ewangelizacji i ubogacania życia religijnego we własnej parafii.*

M2.G ⚠️ *Rezygnacja spowodowana uczuciem duszpasterskiej porażki, gdy młodzi ludzie nie przyjmują nawet podstaw nauczania, mimo wielu lat katechizacji.*

M3: Realizacja Misji Kościoła

- Kościół nie może chodzić na kompromisy w kontekście swojej **Misji** i dogmatów. Nauka wiary powinna być niezmienna, oparta na Chrystusie i Jego Słowie. Nowelizowanie, uwspółcześnianie lub cenzurowanie prawd wiary będzie zawsze prowadziło do wypaczeń.
- Luzowanie wymagań i reformowanie, którego celem nadrzędnym jest przyciąganie wiernych, nie jest właściwą drogą. Celem działania Kościoła nie może być *atrakcyjność* wiary. Przeciwnie, powinien on strzec Chrystusowej drogi przed wszelakimi wypaczeniami nawet wtedy, gdy jest to niepopularne, niezgodne z “duchem czasu” lub budzi społeczny sprzeciw.
- Kościół, szanując każdego człowieka i wstrzymując się od osądzania go, powinien zawsze głośno i zdecydowanie potępiać grzech, wykazując bezwzględny brak przyzwolenia na zło.
- Niektóre gesty i słowa papieża i/lub biskupów są dla wierzących niezrozumiałe, a czasem wręcz intuicyjnie sprzeczne z wiarą, przez co budzą niepokój. Prowadzi to do niepotrzebnych, niebezpiecznych podziałów wśród katolików. Uniknięcie takich sytuacji nie zawsze jest możliwe, jednak kontrowersje powinny być za każdym razem wyjaśniane. Wspólnota Kościoła potrzebuje spójnego i czytelnego przekazu od swoich pasterzy.
- Celebracje w językach narodowych pozwalają na pełniejsze uczestnictwo w liturgii. Ich wartość jest szczególnie widoczna na obczyźnie. Ludzie gromadzą się za granicą na Eucharystii w języku ojczystym, mimo rozproszenia budując wspólnotę wierzących.

M3.A ⚓ *Częsta i regularna obecność kapłana w konfesjonale sama w sobie zachęca do spowiedzi.*

M3.B 🌀 *Uświadamianie konieczności przebaczenia sobie i innym oraz proszenia o wybaczenie.*

M3.C 🌀 *Ujednolicenie tłumaczeń części stałych i różnych wariantów tych samych modlitw. Nauczanie i uświadamianie wiernych z czego wynikają różnice w przekładach, z czego wynikają zmiany i jak je należy rozumieć.*

M3.D ⚠️ *Działania nastawione na zwiększanie liczby wiernych za cenę kompromisów w nauczaniu.*

M3.E ⚠️ *Powszechność dyspens, niewspółmiernie częstszych od zachęt do postów i wyrzeczeń.*

M3.F ⚠️ *Nadużywanie spowiedzi powszechnej, niekiedy “w zastępstwie” sakramentu pokuty.*

M3.G ⚠️ *Pozostawianie kontrowersyjnych i niejednoznacznych słów lub gestów hierarchów kościelnych bez wyjaśnienia. Wystawienie wiernych na pastwę różnych domysłów i interpretacji, prowadzących do podziałów, a nawet poważnych rozłamów.*

M3.H ⚠️ *Upominanie bliźniego z niewłaściwych pobudek lub przez osobę, która sama nie jest autorytetem i nie daje swoim życiem przykładu moralnego postępowania.*

Parafialni koordynatorzy ds. Synodu 2021-2023

Aleksandra Panek-Zięba

Tomasz Zięba

Parafia bł. Michała Kozala BM w Działoszynie